

Kommunalmän i Hille

I våra dagar är det inte någon sinekur att vara förtroendevald inom kommun och landsting. De män och kvinnor som engagerar sig upptäcker snart att uppdragen tar mera tid än de räknat med och att familj, arbete och andra fritidsintressen far sitta emellan. Inte mindre än ett 40-tal fritidspolitiker har av skilda orsaker under den senaste valperioden lämnat sina uppdrag inom Gävle kommun.

Då Hille socken var egen kommun, alltså före 1968, hände det mycket sällan att någon förtroendevald lämnade sitt uppdrag utan mycket tvingande skäl. Kanske var det lättare att på den tiden kombinera kommunal uppdrag, arbete och familjeliv än i våra dagar.

Kvinnorna skötte hem och barn. Det var nästan uteslutande män som arbetade med kommunala uppdrag. Ingen kvinna var ordförande i vare sig kommunalfullmäktige eller kommunalnämnd. Det var karlarna som kunde avsätta tid och de hade ofta sina uppdrag under lång tid, intresserade och engagerade.

Lite historik

Den kommunala styrelsen i vårt land har sin upprinnelse i vården av sockenkyrka och prästgård. Senare blev också kyrkotukt, fattigvård och skola kommunala angelägenheter. Redan 1650 fick vi bestämmelser om sockenstämma. På den tiden var prästen den självskrivne ledaren. Våra första kommunallagar stiftades 1862, då socknens uppgifter delades upp i en kyrklig kommun och en borgerlig.

I Hille fick vi kommunalstämma, i vilken alla röstberättigade kunde delta. Kommunalfullmäktige inrättades 1919, vilken församling utsåg kommunalnämnd. Den ordningen behölls till 1968, då Hille upphörde att vara självständig kommun och blev en del av Gävle kommun, tidigare stad.

Kommunalstämman och kommunalnämndens ordförande var under 1800-talet i regel brukens inspektorer eller förvaltare och församlingens präster. Efter första världskriget har arbetarrörelsens män nästan uteslutande innehaft de ledande uppdragen som ordförande.

[Hillebygden, Nr. 1, 2001]